

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. Posse temporibus jejuniorum totius anni, etiam quadragesimalium,
vesci lacticiniis.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

posse iis vesci, ne scilicet in periculum certum gravis morbi dilabar; quo periculo stante, (ut quando est dubia mea indigentia, semper stat) certe non obligor (aiunt hi) ad abstinendum à carnibus. Quid ergo emolumentum affert bulla?

2. Respondeo, duo emolumenta affert. Primum, quia est alia sententia, & quidem communior, docens, in prædicto dubio esse obediendum præcepto: præceptum enim abstinendi à carnibus die vetito, est certum; exceptio autem, ut supponis, est dubia; unde prævalere debet certitudo præcepti: Ideo Pontifex sequentibus hanc communior sententiam, imò etiam sequentibus primam, ne scrupulorum sit locus, concedit per bullam ejusmodi comestionem.

Secundum, quia (ut habet bullæ tenor) quæ data est à Pio Quinto, quæque refertur à Lud. à Cruce de Bull. d. 1. c. 5. d. 10. concedit Summus Pontifex, ut qui in reliquis servat formam Iejunii (intellige si semel tantum comedat ad satietatem, &c.) censetur implere præceptum, & sic consequatur Iejunii meritum, quod certe est ingnum privilegium. Meritum autem dixit improprio, & vulgari modo loquendi, significare volens prædictos consequi eam satisfactionem ex dispensatione Theauri Ecclesiæ per Summum Pontificem, quam consequeretur, si sine carnibus jejunarent. Id quod Pontifex in clausula hac, quam præ manibus habemus, verbis magis propriis, & manifestis habet, ibi (ut jejuniis satisfecisse censentur.)

3. Dubitabis secundò, quid intelligatur nomine utriusque Medici.

Respondeo, Quoad primum, intelligi quemlibet Confessarium, etiam si non sit tutus, quia etiam is Medicus spiritualis est, & quia in foro conscientie omnes Confessarii reputantur ut unus quid. Ita Gallegus, c. 6. dub. 45. addens, satis esse, si id consilium detur extra confessionem, non enim bulla confessionem actualem requirit. Imò idem & Bardi p. 2. r. 3. c. 1. sect. 2. docent satis esse quemlibet Sacerdotem, quamvis non approbatum à ordinario ad confessiones suscipiendas, quia etiam hic potest absolvere à venialibus, & absolute dici potest Confessarius, quicquid in oppositum dicat Mendo in app. d. 2. c. 8.

4. Quoad secundum. Difficultas est. Vtrum, sicuti certum est doctorem in Medicina sufficientem esse, ita quemlibet, nec doctorem, nec scientiam Medicinæ proficientem, sed hominem, vel etiam mulierem in medicando ægroti expertam?

Respondeo, sufficere, quia nomine Medici non intelligitur ad literam, qui doctoratus laurea est insignitus. Nam, si est Doctor, sed tamen mihi constaret esse inexpertum, non sufficeret; esset enim directè contra mentem Pontificis; intelligitur ergo, qui est peritus; unde rectè de hac re sic dixit Henr. l. 6. c. 23. Si modo medicus, aut expertus vir explicet subesse causam.

5. Dubitabis Tertio. Cum Prælati omnes, ut etiam omnes Regulares, & Sacerdotes omnes, etiam Sæculares, nisi sint Sorogenarii excipiantur, per Bullam Cruciatæ ab usu Privilegii vescendi lacticiis diebus vetitis, ut mox dicemus latius, possuntne ii uti hoc privilegio comedendi carnes ex consilio utriusque Medici?

Respondeo, posse quia in Summario Latino Bullæ allato à Ludov. à Cruce toties citato & in Summario vulgari tum Hispanico, tum Italico, quod traditur summentibus bullam, non est illa exceptio in privilegio comedendi carnes, adest vero solum in privilegio edendi, lacticia. Non placet ergo Mendo d. 18. c. 3. n. 23. nobis contrarius.

6. Dices, at Trullench. lib. 1. §. 4. dub. 2. licet nobis favens, affert tamen verba Bullæ Latine, ubi videntur excludi prædictæ personæ etiam ab usu privilegii circa carnes.

Respondeo, Vidit hunc loquendi modum Bullæ Latine Bardi p. 2. r. 3. c. 1. sect. 3. illumque timuit, unde optat

majorem explicationem à commissario generali, in quo residet potestas translalandi ita dicam, & declarandi Bullam.

7. Ego commissarii generalis majorem explicationem optare non possum, quæ enim major declaratio quam illa, quæ habetur in dicto Summario Latino, & in Translatione Hispanica, & in Italica, quod Summus Pontifex delibuit datur à distributore bullarum; & quod cum magna consideratione, commissario complacuit fuisse restrictio quoad carnes contra Prælatos, Religiososque & Sacerdotes.

8. Quod si quis dubitet: An commissarius ejusmodi extensionem facere poterit, dubium vincit ex alio tenore annorum, quo distribuitur Fidelibus prædictum Summarium; id quod, vel ostendit, commissarium hac potestate non caruisse ex tenore concessionis bullæ, vel ex alio Pontificis novo rescripto, vel saltem tam acquisivisse ex tot annorum consuetudine præscriptam.

9. Dubitabis quoad hoc Privilegium valeat tam modo pro diebus jejuniarum (ut loquitur bulla Latina) verum etiam pro diebus totius anni, quando non est jejuniis, nempe pro diebus feriæ sextæ, & sabbati, ut habet bulla Italica.

Respondeo, etiam pro diebus totius anni dictis propter rationem modo ductam à potestate commissarii potentis bullam declarare, qui signate id in bulla Latina declarare proficitur. Adde illud bullæ Latine (pro diebus jejuniarum), legitime posse extendi ad dies feriæ sextæ & sabbati, quia à factis Canonibus hi dies vocantur etiam dies jejunii, licet non tam rigorosi, ut sunt quadragesimales, Bardi loc. cit. sect. 1. id probat ex illa regula juris in 6. Cui licet, quod est plus licet, unquam quod est minus. Verum quia hæc regula plures patitur limitationes, ut videre est apud Sanchez, lib. 8. meritis disputat. 1. n. 32. ideo nostræ rationes videntur esse expeditiores.

10. Dubitabis quintò. An dispensatus ad carnes, pro dicto, per bullam, possit pluries in eodem die carnes comedere?

Respondeo, esse valde probabile posse, nisi à dispensante restringatur ad aliquas vias tantum: Id quod cum universaliter l. 4. in dec. c. 5. §. 1. n. 2. dixerimus, aliquid ad rem addiderim, eadem hic cum modestia repetere non oportet: Memineris tamen hunc dispensatum per Bullam meritum jejunii habiturum, ut dixi n. 2. si solum tantum comederit; formam nimirum jejunii in cæteris observans.

§. II. Possit temporibus jejuniarum totius anni etiam Quadragesimalium vesci lacticiis.

1. PRO tribus temporibus datur privilegium comedendi lacticia. Primum, pro feriis sextis, & sabbatis cujuscunque Hebdomadæ. Secundò, pro Vigiliis & quatuor temporibus. Tertio, pro Quadragesima.

Et quidem pro Quadragesima hoc clare est privilegium, quia tunc sine Bulla esset à lacticiis abstinendum. In cæteris autem diebus anni est etiam privilegium, nimirum pro locis illis, ubi est legitima consuetudo non comedendi tunc lacticia: Imò etiam in aliis locis, ubi est consuetudo tunc comedendi lacticia, est privilegium, nam per illud sedantur saltem conscientie timoratorum.

2. Iam verò dubitabis primò. An qui habet bullam, possit vesci lacticiis in jejuniis ex voto, ex penitentia Sacramentali, & ex Iubilæo.

3. Antequam respondeam, recolo, si vejunare debeas ex voto, si ve ex penitentia data à confessorio, si ve ad lucrandum Iubilæum, recole inquam, esse opinionem probabilem, te tunc posse jejunare comedendo lacticia, nisi tamen vel expressè, vel ex circumstantiis colligatur.

gatur, votum, & penitentiam, & conditionem jejunii in Jubilæo fuisse, etiam de abstinencia à lacticiis, ut lib. 3. in Decal. c. 1 §. 6. n. 11. de voto, ibidem lib. 4. c. 9 §. 1. n. 25. de penit. lib. 4. me dictum est. Cujus probabilitatis ratio principalior est, quia ratio jejunii Ecclesiastici stat cum lacticiis, quare nisi aliud expressum in prædictis fuerit, satis jejunium exhibebitur, etiam cum lacticiis; quia jam sic ponitur id, quod absolute jejunium Ecclesiasticum est.

Respondeo nunc ad dubitationem, affirmative. Nam si est probabile, ut etiam habet Bardi de Bull. p. 2. tr. 3. c. 2. sect. 10. te satisfacere illis sine bulla, multo magis cum illa, si tamen aliud expressum non fuit ut dictum est, nam tunc ad illam non se extendit bulla, quæ solum dispensat in jure communi.

4. Dubitabis secundò. Minor viginti uno anno qui non jejunit in die v.g. Quadragesimæ, potestne tunc lacticia cum bulla comedere. Idem queritur de aliis non obligatis ad jejunium.

Respondeo posse; quia privilegium hoc, quo ad lacticia, est absolute concessum, & quidem ad libitum, nec restrictum ad conditionem jejunandi.

§. III. Ovis, & Lacticiis.

1. Quid veniat lacticiorum nomine, quid ovorum lib. 4. Decal. c. 5. §. 1. à n. 19. dixi ut item ibidem à n. 14. dixi non intelligi sanguinem, medullam, laridum, assuntiam, pinguedinem quamcumque licet probabiliter in nostro Sicilia Regno intelligatur sagimen ex sue, quod est laridum suis liquefactum.

2. Sed hic dubitabis Primò, quid de sanguine, liquefacto ex adipe aliorum animalium, Gallinarum, Anserum Cervorum.

Respondeo, non intelligi, saltem in nostris regionibus, nomine lacticiorum. Ratio est, quia fundamentum, unde loco citato, diximus, probabile esse, intelligi sagimen porcinum, est quia in nostris regionibus illud communi hominum existimatione connumeratur inter lacticia. At non video, sagimen aliorum animalium, cum rarum sit, ita connumerari. Quare licet physice eadem sit ratio de hoc atque de fuillo, non est tamen moraliter, & ita sustinet Bardi p. 2. tract. 3. c. 3. num. 15 & 16. contra Layman & Pasqualigum, quos ipse citat, qui pro nostris Regionibus contrarii non essent nostre sententia.

3. Dubitabis secundò de Ovis quæ vocamus, & certè sunt non ova.

Respondeo. Dixi ibidem, enumerari inter lacticia, non vero racemum, unde ea pendent, quia illa sunt eadem substantia ac ova, id est ipsissima Caro. Pater Bardi refugit numerare inter lacticia ovicula illa instar acini quæ dicto racemo sunt affixa, quia adhuc, inquit, retinent naturam sanguinis, & non sunt in substantiam ovi conversa. Sed profecto sapor, color, alique omnia ostendunt ea non esse sanguinem, sed jam conereta, in substantiam ovi.

§. IV. Excipiuntur Patriarcha, &c. ab indulto lacticiorum.

1. In juniis Quadragesimalibus vesci lacticiis, non possunt cum Bulla hac communi quam nunc explicamus (nam cum alia §. 5. dicemus) Primò Prælati. Secundò, quævis Persona Regularis. Tertiò, omnes Presbyteri sæculares, excipe nisi prædicti fuerint Sexagenarii.

2. Dictum est autem (Quadragesimalibus) nam certè possum in sextis feriis, & in jejuniis Vigiliarum, & Quatuor Temporum quæ non incidunt in Quadragesimam. Ratio est, quia bulla solum Quadragesimæ jejunia excipit.

3. Dictum item est (in jejuniis) nam de Dominicis

Quadragesimæ, quando non jejunatur, dicam mox n. 14. Verum discurremus de tribus prædictis classibus personarum separatim.

Omnes Prælati.

4. Hi sunt primò Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi Episcopi: Secundò alii Prælati inferiores, ut Abbates, Generales Religionum, Provinciales, Superiores, & locales Ordinarii, hi enim omnes sunt Prælati, id est habentes jurisdictionem ordinariam, & spiritualem.

Inter Episcopos, (sub quo nomine intellige in posterum omnes primi generis) & inter Prælatos inferiores, est unum discrimen: nam hi inferiores renunciata prælatura vel finito ejus tempore, cum non sint amplius Prælati, nec aliquid ejus Dignitatis habeant, ut supponimus non excluduntur tunc, ab hoc indulto, nisi sint Religiosi. At Episcopi renuncianti Episcopatu, quia semper remanent in dignitate Episcopali, semper excluduntur.

5. Dubitabis potè hinc primo. Episcopus solus electus, sed nondum confirmatus à Pontifice, excluditurne?

Respondeo. Non excluditur: quia nondum verè est Episcopus.

6. Quod si sit confirmatus, sed nondum consecratus?

Respondeo. Excluditur: quia verè tunc acquisivit potestatem Episcopalem exercendi jurisdictionem temporalem, & spiritualem. Unde potest censuras ferre, approbare Confessarios, Indulgentias concedere, &c.

Dico (potest) nam ceterum, ut actu exerceat, debet accepisse possessionem Episcopatus, quod rectè notat Azor. p. 2. lib. 3. quæst. 9. ex cap. Injuncta, de elect. in extrav. commun.

7. Dubitabis secundò. Cardinales excluduntur ab hoc indulto vescendi lacticiis, si fortè legitime bullam sumant?

Respondeo. Non excluduntur, si solum sunt Cardinales, quia hi in exclusione non nominantur. At, si sint, vel Episcopi, vel Religiosi, sanè excluduntur, non ratione Cardinalatus, sed ratione prælaturæ, vel professionis regularis. Ita Galleg. Claus. 7. d. 54.

Quævis Persona Regularis.

8. Hoc est, omnes, qui professionem religiosam emisserunt per sua vota: Hinc excluduntur ab hoc Indulto Religiosi, etiam Laici, etiam moniales, etiam conversæ, etiam Scholares ex votis biennii Societatis Jesu, quia omnes sunt verè Religiosi.

Contra non excluduntur Novitii, vel Tertiariæ (Machæ di Casa) nec Tertiarii, nec puri Heremiti, nec Scholares Societatis, si fuerint legitime dimissi, quia omnes hi non sunt verè Religiosi, ut notat Trullench. l. 1. §. 4. dub. 5. alique.

9. Inquires de Religiosis Ordinum militarium: Respondeo. Hi includuntur à bulla, quoad hoc privilegium vescendi lacticiis, nam non solum Equites S. Jacobi, Alcantaræ, Calatravæ, alique similes, de quibus est controversia, an sint Religiosi, verum etiam equites Hierosolymitani, quos Melitenses appellamus, hoc privilegium vescendi lacticiis participant, si bullam legitime sumant, ut patet in Summario Bullæ vulgari, quod Fidelibus distribuitur.

10. Subinquires, Sacerdotes horum Ordinum Militarium includuntur in hoc privilegio. Ratio dubitandi est, quia Pontifex paulo post excludit ab hoc privilegio omnes Sacerdotes, unde videtur excludere, etiam hos Sacerdotes militares; & ex alia parte idem Pontifex includit in hoc privilegio omnes militares; at hi, quamvis Sacerdotes ex Ordine Militari sunt,

Respondeo